

Pohjois-Savon liitto

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätökset 2023

Kuntien vastausten tulkinnessa huomioitavia asioita

- **Iisalmen** kaupungin luvuissa on mukana Iisalmen vesi -liikelaitos
- **Joroisissa** arvonalentumiset johtuvat Kiinteistö Oy Joroisten Kunnantalon osittaisesta alaskirjauksesta. Rahoitustuotoissa on sisällä tuloutuksia sijoituksista, joilla katettiin ottolainauksen korkojen nousua. Kunnan nettolainaa lyhennettiin kassavaroista n. 3 miljoonaa euroa + korot.
- **Kuopion** kaupungin konsernitilin esittämistapa on muutettu vuoden 2023 tilinpäätöksessä vastaamaan taseen yleisohjetta. Muutos vaikuttaa oheisessa koonnissa seuraaviin Kuopion kaupungin tunnuslukuihin: kassan riittävyys, pv; omavaraisuusaste (%) (kunnan oma); suhteellinen velkaantuneisuus (%). Aiempina vuosina ilmoitetut Kuopion kaupungin luvut Pohjois-Savon kuntien tilinpäätöskoonnissa eivät ole näihin vertailukelpoisia. Vertailukelpoiset luvut edelliseltä viideltä vuodelta esitetään Kuopion kaupungin tilinpäätöksessä 2023.
- **Lapinlahden** kunnan ilmoittamat tilinpäätöstiedot eivät ole kunnanhallituksen hyväksymät. Luvut voivat vielä muuttua.
- Koonnista puuttuu Lapinlahden ja Rautalammin kuntien konsernitiedot.

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätösten vertailua

1 000 euroa ja muutos (%)

Tiedot	TP2019 (ei sis. Joroista)	TP2020 (ei sis. Joroista)	TP2020 (sis. Joroinen)	TP2021 (sis. Joroinen)	TP2022 (sis. Joroinen)	TP2023 (sis. Joroinen)	Muutos (%) v. 2022–2023
Toimintatulot	376 742	341 267	345 419	365 716	367 261	246 781	-32,8
Toimintamenot	1 827 814	1 837 539	1 870 239	1 927 995	2 033 362	868 581	-57,3
Henkilöstömenot	672 062	668 555	676 775	687 540	726 138	440 775	-39,3
Palvelujen ostot	905 902	917 542	939 647	1 029 923	1 086 285	273 294	-74,8
Toimintakate	1 451 072	1 495 499	1 524 045	1 562 277	1 666 099	627 411	-62,3
Verotulot	910 826	945 761	963 531	1 035 228	1 071 061	599 924	-44,0
Kunnan tulovero	778 457	809 772	824 799	852 822	882 738	441 380	-50,0
Kiinteistövero	73 603	68 508	69 515	80 874	86 189	89 858	4,3
Osuus yhteisöveron tuotosta	58 766	67 212	68 948	101 531	102 133	68 684	-32,8
Valtionosuudet	561 835	662 715	676 567	639 650	674 462	133 969	-80,1
josta verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	112 673	113 597	116 535	119 770	114 282	67 677	-40,8
Käyttötulot yhteensä (toimintatuotot + verotulot + valtionosuudet)	1 849 403	1 949 743	1 985 517	2 040 593	2 112 785	980 674	-53,6
Vuosikate	39 555	133 889	136 987	132 888	103 499	119 423	15,4
Tilikauden tulos	44 498	41 999	43 946	29 917	5 051	13 831	173,8
Tilikauden yli-/alijäämä	56 357	36 300	38 278	24 310	1 183	8 755	640,1
Käyttöomaisuusinvestoinnit (brutto)	185 403	134 137	135 244	147 084	161 899	190 220	17,5
Lainakanta (kunnan oma)	786 303	861 972	884 741	882 749	885 153	976 995	10,4
Kunnan lainat ja vuokravastuut				1 115 522	1 155 683	1 170 422	1,3
Kertynyt yli-/alijäämä	224 147	253 176	259 777	291 793	292 235	299 619	2,5
Konsernin vuosikate	197 104	305 548	309 623	310 921	263 257	226 547*	-11,9**
Konsernilainat	1 896 628	2 014 311	2 048 488	2 031 042	2 144 382	1 529 283*	-25,7**
Konsernin lainat ja vuokravastuut				2 367 389	2 547 600	1 829 684*	-25,6**
Konsernin kertynyt yli-/alijäämä	108 345	187 453	187 801	273 910	315 631	325 848*	4,0**

Pohjois-Savon liitto

*Vuoden 2023 konsernitiedoista puuttuu Lapinlahden ja Rautalammin tiedot. **Muutos vuoteen 2022 on laskettu ilman Lapinlahden ja Rautalammin tietoja.

Lähde: Vuosittaiset kyselyt Pohjois-Savon kunnille

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätökset v. 2023 ja vertailua vuoden 2022 tilinpäätöksiin 1/3

Maakunnan...

- **Toimintamenot** laskivat 57,3 %.
  - Henkilöstömenot laskivat 39,3 %.
  - Palvelujen ostot laskivat 74,8 %.
- **Toimintatulot** laskivat 32,8 %.
- **Toimintakate** pieneni 62,3 %.
  - Paras Leppävirralla (2 261 €/as.) ja heikoin Vesannolla (3 196 €/as.).
- **Verotulot** laskivat 44,0 %.
  - Kunnallisverotulot laskivat 50,0 % ja yhteisöverotulot 32,8 %
  - Kiinteistöverotulot kasvoivat 4,3 %.
  - Korkeimmat verotulot olivat Siilinjärvellä (2 780 €/as.) ja matalimmat Kiuruvedellä (1 943 €/as.).
  - Verotuloista oli kunnallisverotuloja 74 %, kiinteistöverotuloja 15 % ja yhteisöverotuloja 11 %.
  - Manner-Suomen kunnat eivät saaneet muuttaa tuloveroprosenttiaan vuodelle 2023. Kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosenttia leikattiin 12,64 prosenttiyksiköllä. Pohjois-Savossa korkein tuloveroprosentti oli Rautalammilla (9,86 %).
  - Yleistä kiinteistöveroprosenttiaan korotti Keitele ja Tervo. Yleinen kiinteistöveroprosentti oli korkein Kaavilla (1,50 %).
  - Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosenttia korotti Keitele. Vakituisen asuinrakennuksen veroprosentti oli korkein Vesannolla (0,80 %).

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätökset v. 2023 ja vertailua vuoden 2022 tilinpäätöksiin 2/3

Maakunnan...

- Korkeimmat kunnallisverotulot olivat Siilinjärvellä (2 171 €/as.) ja heikoimmat Pielavedellä (1 318 €/as.).
- Korkeimmat kiinteistöverotulot olivat Kaavilla (468 €/as.) ja heikoimmat Kiuruvedellä (212 €/as.).
- Korkeimmat yhteisöverotulot olivat Rautavaaralla (870 €/as.) ja heikoimmat Lapinlahdella (191 €/as.).
- **Valtionosuudet** laskivat 80,1 %.
  - Korkeimmat valtionosuudet olivat Vesannolla (1 465 €/as.) ja alhaisimmat Tuusniemellä (-35 €/as.).
- **Verotuloihin perustuvaa valtionosuuksien tasausta** Pohjois-Savon kunnat saivat 67,7 milj. €.
- **Käyttötulot** (toimintatulot, verotulot ja valtionosuudet) laskivat 53,6 %.
  - Käyttötulojen jakautuminen: toimintatulot 25 %, verotulot 61 % ja valtionosuudet 14 %.
- **Vuosikate** oli 119 milj. €.
  - Paras vuosikate oli Vieremällä (911 €/as.) ja heikoin Tuusniemellä (-114 €/as.).
  - 11 kunnan vuosikate riitti kattamaan poistot.
- **Tilikauden tulos** oli 13,8 milj. €.
  - Seitsemän kunnan tilikauden tulos oli negatiivinen.
- **Tilikaudelle tuli ylijäämää** 8,8 milj. €.
- **Kertynyttä ylijäämää** oli 299,6 milj. €.
  - Yhdellä kunnalla oli taseessa kertynyttä alijäämää.

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätökset v. 2023 ja vertailua vuoden 2022 tilinpäätöksiin 3/3

Maakunnan...

- **Investointien määrä (brutto)** kasvoi vuoden 2022 162 milj. eurosta 190 milj. euroon.
  - Asukasta kohden eniten investoi Iisalmi (2 778 €/as.) ja vähiten Tervo (144 €/as.).
- **Kuntien oma lainakanta** oli 977 milj. €.
  - Eniten velkaa asukasta kohden oli Varkaudella (5 502 €/as.) ja vähiten Leppävirralla (448 €/as.).
  - Investointitason ja lainamäärän kasvua selittää Iisalmen päätös lunastaa Ylä-Savon sote -kuntayhtymän omistamat kiinteistöt itselleen.
- **Lainoja ja vuokravastuita** kunnilla oli yhteensä 1 170 milj. €.
  - Eniten lainoja ja vuokravastuita asukasta kohden oli Varkaudella (7 381 €/as.) ja vähiten Tuusniemellä (1 575 €/as.).
- **Konsernilainoja** oli 1 529 milj. €.
  - Konsernilainoja oli asukasta kohden eniten Varkaudella (9 483 €/as.) ja vähiten Leppävirralla (1 716 €/as.).
- **Konsernien lainat ja vuokravastuut** olivat yhteensä 1 830 milj. €.
  - Eniten konsernien lainoja ja vuokravastuita asukasta kohden oli Varkaudella (11 701 €/as.) ja vähiten Tuusniemellä (1 888 €/as.).
- **Omavaraisuusaste (%)** oli paras Vieremällä (81 %) ja heikoin Kaavilla (39 %).
  - Kuuden kunnan omavaraisuusaste oli alle 50 %.
- **Suhteellinen velkaantuneisuus (%)** oli alhaisin (paras) Leppävirralla (25 %) ja korkein Varkaudella (164 %).

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätökset v. 2023 (1 000 €) 1/7

(ml. liikelaitokset) (tiedot sisältävät vain ulkoiset menot ja tulot)

Kunta	Väestö 31.12.2022	Toiminta- tulot ¹⁾	Valmistus omaan käyttöön	Toiminta- menot	Henkilöstö- menot	Palvelujen ostot	Toiminta- kate	Verotulot yhteensä	Kunnallis- vero	Kiinteistö- vero	Yhteisö- vero	Valtion- osuudet yhteensä ²⁾	Käyttötulot yhteensä ³⁾
Iisalmi	20 801	41 517	14	94 707	52 562	25 069	53 190	44 896	33 351	5 892	5 653	23 274	109 687
Joroinen	4 540	3 726	0	14 728	8 515	3 274	11 002	10 616	7 985	1 227	1 405	2 635	16 977
Kaavi	2 689	1 890	0	8 375	3 358	3 577	6 485	6 266	3 823	1 259	1 184	275	8 431
Keitele	2 029	2 023	0	7 572	3 201	3 682	5 549	4 841	2 752	603	1 486	628	7 492
Kiuruvesi	7 597	6 879	39	22 225	14 097	8 128	20 957	14 759	11 276	1 608	1 875	9 840	31 478
Kuopio	122 594	112 405	880	408 696	199 127	138 350	296 291	308 069	227 779	50 445	29 844	40 061	460 535
Lapinlahti	9 099	6 578	0	28 402	15 718	7 607	21 824	18 047	14 000	2 309	1 738	7 863	32 488
Leppävirta	9 177	8 296	0	29 048	15 669	7 734	20 753	21 323	15 756	2 936	2 631	5 455	35 074
Pielavesi	4 140	4 318	0	16 097	8 029	5 086	11 779	8 128	5 457	1 227	1 443	5 460	17 906
Rautalampi	2 964	2 673	0	11 627	6 206	3 204	8 954	7 127	5 069	1 320	737	1 971	11 771
Rautavaara	1 477	2 772	0	6 977	3 470	2 271	4 204	3 770	1 999	486	1 285	928	7 470
Siilinjärvi	21 232	15 909	111	78 397	42 207	17 835	62 489	59 031	46 101	6 767	6 163	11 096	86 035
Sonkajärvi	3 672	3 695	18	14 151	7 077	7 074	10 455	8 100	5 261	1 035	1 804	4 462	16 257
Suonenjoki	6 763	6 103	90	24 947	13 408	6 270	18 844	15 869	11 263	2 006	2 600	5 171	27 143
Tervo	1 441	2 587	0	6 336	2 609	2 196	3 749	3 013	1 997	605	411	530	6 130
Tuusniemi	2 394	3 205	19	8 878	4 333	3 005	5 673	5 349	3 573	1 022	753	-83	8 471
Varkaus	19 759	17 608	875	66 226	30 766	21 867	48 619	47 563	35 914	7 228	4 420	7 496	72 667
Vesanto	1 894	2 779	0	8 833	3 582	3 678	6 054	4 025	2 704	797	524	2 774	9 578
Vieremä	3 427	1 819	0	12 359	6 841	3 387	10 540	9 133	5 320	1 086	2 727	4 132	15 084
Pohjois-Savo	247 689	246 781	2 046	868 581	440 775	273 294	627 411	599 924	441 380	89 858	68 684	133 969	980 674

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätökset v. 2023 (€/as.) 2/7

(ml. liikelaitokset) (tiedot sisältävät vain ulkoiset menot ja tulot)

Kunta	Väestö 31.12.2022	Toiminta- tulot ¹⁾	Valmistus omaa käyttöön	Toiminta- menot	Henkilöstö- menot	Palvelujen ostot	Toiminta- kate	Verotulot yhteensä	Kunnallis- vero	Kiinteistö- vero	Yhteisö- vero	Valtion- osuudet yhteensä ²⁾	Käyttötulot yhteensä ³⁾
Iisalmi	20 801	1 996	1	4 553	2 527	1 205	2 557	2 158	1 603	283	272	1 119	5 273
Joroinen	4 540	821	0	3 244	1 876	721	2 423	2 338	1 759	270	309	580	3 739
Kaavi	2 689	703	0	3 115	1 249	1 330	2 412	2 330	1 422	468	440	102	3 135
Keitele	2 029	997	0	3 732	1 578	1 815	2 735	2 386	1 356	297	732	310	3 692
Kiuruvesi	7 597	905	5	2 925	1 856	1 070	2 759	1 943	1 484	212	247	1 295	4 143
Kuopio	122 594	917	7	3 334	1 624	1 129	2 417	2 513	1 858	411	243	327	3 757
Lapinlahti	9 099	723	0	3 121	1 727	836	2 399	1 983	1 539	254	191	864	3 571
Leppävirta	9 177	904	0	3 165	1 707	843	2 261	2 324	1 717	320	287	594	3 822
Pielavesi	4 140	1 043	0	3 888	1 939	1 229	2 845	1 963	1 318	296	349	1 319	4 325
Rautalampi	2 964	902	0	3 923	2 094	1 081	3 021	2 405	1 710	445	249	665	3 971
Rautavaara	1 477	1 877	0	4 724	2 349	1 538	2 846	2 552	1 353	329	870	628	5 058
Siilinjärvi	21 232	749	5	3 692	1 988	840	2 943	2 780	2 171	319	290	523	4 052
Sonkajärvi	3 672	1 006	5	3 854	1 927	1 926	2 847	2 206	1 433	282	491	1 215	4 427
Suonenjoki	6 763	902	13	3 689	1 983	927	2 786	2 346	1 665	297	384	765	4 013
Tervo	1 441	1 795	0	4 397	1 811	1 524	2 602	2 091	1 386	420	285	368	4 254
Tuusniemi	2 394	1 339	8	3 708	1 810	1 255	2 370	2 234	1 492	427	315	-35	3 538
Varkaus	19 759	891	44	3 352	1 557	1 107	2 461	2 407	1 818	366	224	379	3 678
Vesanto	1 894	1 467	0	4 664	1 891	1 942	3 196	2 125	1 428	421	277	1 465	5 057
Vieremä	3 427	531	0	3 606	1 996	988	3 076	2 665	1 552	317	796	1 206	4 402
Pohjois-Savo	247 689	996	8	3 507	1 780	1 103	2 533	2 422	1 782	363	277	541	3 959

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätökset v. 2023 (1 000 €) 3/7

(ml. liikelaitokset) (tiedot sisältävät vain ulkoiset menot ja tulot)

Kunta	Väestö 31.12. 2022	Toiminta- tulot ¹⁾	Myynti- tulot	Maksu- tulot	Tuet ja avustukset	Muut toiminta- tulot	Valmistus omaan käyttöön	Toiminta- menot yhteensä	Henkilöstö- menot	Palvelujen ostot	Muut toiminta- menot	Toiminta- kate
Iisalmi	20 801	41 517	25 736	3 874	2 728	9 166	14	94 707	52 562	25 069	17 076	53 190
Joroinen	4 540	3 726	1 136	156	742	1 692	0	14 728	8 515	3 274	2 939	11 002
Kaavi	2 689	1 890	723	77	499	592	0	8 375	3 358	3 577	1 440	6 485
Keitele	2 029	2 023	782	48	462	730	0	7 572	3 201	3 682	689	5 549
Kiuruvesi	7 597	6 879	2 764	482	938	2 656	39	22 225	14 097	8 128	0	20 957
Kuopio	122 594	112 405	22 450	19 227	13 745	56 102	880	408 696	199 127	138 350	71 219	296 291
Lapinlahti	9 099	6 578	1 490	504	875	3 709	0	28 402	15 718	7 607	5 077	21 824
Leppävirta	9 177	8 296	4 179	728	665	2 723	0	29 048	15 669	7 734	5 645	20 753
Pielavesi	4 140	4 318	1 251	161	373	2 533	0	16 097	8 029	5 086	2 981	11 779
Rautalampi	2 964	2 673	1 132	171	245	1 123	0	11 627	6 206	3 204	2 217	8 954
Rautavaara	1 477	2 772	900	33	305	1 534	0	6 977	3 470	2 271	1 236	4 204
Siilinjärvi	21 232	15 909	5 867	1 807	2 142	5 982	111	78 397	42 207	17 835	18 355	62 489
Sonkajärvi	3 672	3 695	1 429	110	540	1 598	18	14 151	7 077	7 074	0	10 455
Suonenjoki	6 763	6 103	1 282	573	544	3 615	90	24 947	13 408	6 270	5 269	18 844
Tervo	1 441	2 587	1 880	92	108	507	0	6 336	2 609	2 196	1 531	3 749
Tuusniemi	2 394	3 205	1 510	117	361	1 199	19	8 878	4 333	3 005	1 540	5 673
Varkaus	19 759	17 608	2 439	953	2 474	10 867	875	66 226	30 766	21 867	13 593	48 619
Vesanto	1 894	2 779	926	95	470	1 288	0	8 833	3 582	3 678	1 573	6 054
Vieremä	3 427	1 819	258	160	289	1 111	0	12 359	6 841	3 387	2 131	10 540
Pohjois-Savo	247 689	246 781	78 134	29 369	28 505	108 726	2 046	868 581	440 775	273 294	154 512	627 411

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätökset v. 2023 (€/as.) 4/7

(ml. liikelaitokset) (tiedot sisältävät vain ulkoiset menot ja tulot)

Kunta	Väestö 31.12. 2022	Toiminta- tulot ¹⁾	Myynti- tulot	Maksu- tulot	Tuet ja avustukset	Muut toiminta- tulot	Valmistus omaan käyttöön	Toiminta- menot yhteensä	Henkilöstö- menot	Palvelujen ostot	Muut toiminta- menot	Toiminta- kate
Iisalmi	20 801	1 996	1 237	186	131	441	1	4 553	2 527	1 205	821	2 557
Joroinen	4 540	821	250	34	163	373	0	3 244	1 876	721	647	2 423
Kaavi	2 689	703	269	29	186	220	0	3 115	1 249	1 330	536	2 412
Keitele	2 029	997	385	24	228	360	0	3 732	1 578	1 815	340	2 735
Kiuruvesi	7 597	905	364	63	123	350	5	2 925	1 856	1 070	0	2 759
Kuopio	122 594	917	183	157	112	458	7	3 334	1 624	1 129	581	2 417
Lapinlahti	9 099	723	164	55	96	408	0	3 121	1 727	836	558	2 399
Leppävirta	9 177	904	455	79	72	297	0	3 165	1 707	843	615	2 261
Pielavesi	4 140	1 043	302	39	90	612	0	3 888	1 939	1 229	720	2 845
Rautalampi	2 964	902	382	58	83	379	0	3 923	2 094	1 081	748	3 021
Rautavaara	1 477	1 877	609	22	206	1 039	0	4 724	2 349	1 538	837	2 846
Siilinjärvi	21 232	749	276	85	101	282	5	3 692	1 988	840	865	2 943
Sonkajärvi	3 672	1 006	389	30	147	435	5	3 854	1 927	1 926	0	2 847
Suonenjoki	6 763	902	190	85	80	535	13	3 689	1 983	927	779	2 786
Tervo	1 441	1 795	1 305	64	75	352	0	4 397	1 811	1 524	1 062	2 602
Tuusniemi	2 394	1 339	631	49	151	501	8	3 708	1 810	1 255	643	2 370
Varkaus	19 759	891	123	48	125	550	44	3 352	1 557	1 107	688	2 461
Vesanto	1 894	1 467	489	50	248	680	0	4 664	1 891	1 942	831	3 196
Vieremä	3 427	531	75	47	84	324	0	3 606	1 996	988	622	3 076
Pohjois-Savo	247 689	996	315	119	115	439	8	3 507	1 780	1 103	624	2 533

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätökset v. 2023 (1 000 € ja €/as.) 5/7

(ml. liikelaitokset) (tiedot sisältävät vain ulkoiset menot ja tulot)

Kunta	Väestö 31.12.2022	Vuosikate	Vuosikate €/as.	Suunnit. mukaiset poistot ja arvonalentumiset	Suunnit. mukaiset poistot ja arvonalentumiset €/as.	Tilikauden tulos	Tilikauden tulos €/as.	Tilikauden yli-/alijäämä	Tilikauden yli-/alijäämä €/as.	Vuosikate % poistoista	Tulovero- prosentti 2023	Efektiiivinen veroaste v. 2023 ¹⁾
Iisalmi	20 801	14 956	719	9 920	477	5 036	242	5 593	269	151 %	7,86	5,74
Joroinen	4 540	2 233	492	1 738	383	305	67	345	76	128 %	8,61	6,11
Kaavi	2 689	6	2	703	261	-697	-259	-687	-255	1 %	9,36	5,98
Keitele	2 029	-50	-25	716	353	-765	-377	-765	-377	-7 %	7,86	5,28
Kiuruvesi	7 597	4 474	589	3 925	517	550	72	567	75	114 %	9,11	6,06
Kuopio	122 594	56 665	462	54 381	444	2 283	19	2 330	19	104 %	8,11	6,14
Lapinlahti	9 099	4 555	501	3 383	372	1 172	129	1 172	129	135 %	8,61	5,92
Leppävirta	9 177	7 141	778	3 717	405	3 424	373	300	33	192 %	8,36	5,96
Pielavesi	4 140	2 515	607	1 688	408	827	200	27	7	149 %	9,11	5,83
Rautalampi	2 964	392	132	1 109	374	-717	-242	-717	-242	35 %	9,86	6,65
Rautavaara	1 477	664	450	737	499	-73	-49	-73	-49	90 %	9,36	5,62
Siilinjärvi	21 232	8 111	382	8 561	403	-449	-21	-434	-20	95 %	9,36	7,14
Sonkajärvi	3 672	2 685	731	1 227	334	1 459	397	922	251	219 %	8,61	5,63
Suonenjoki	6 763	2 748	406	2 860	423	25	4	25	4	96 %	9,11	6,29
Tervo	1 441	227	158	297	206	-70	-49	-62	-43	76 %	8,86	5,63
Tuusniemi	2 394	-274	-114	929	388	-1 203	-503	-1 092	-456	-29 %	9,36	6,04
Varkaus	19 759	8 311	421	7 632	386	679	34	29	1	109 %	8,36	6,21
Vesanto	1 894	942	497	912	482	30	16	30	16	103 %	9,11	5,72
Vieremä	3 427	3 122	911	1 108	323	2 015	588	1 245	363	282 %	8,36	5,74
Pohjois-Savo	247 689	119 423	482	105 543	426	13 831	56	8 755	35	113 %	8,38	

Pohjois-Savon liitto

Lähde: Väestö: Tilastokeskus; muut tiedot: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhuhtikuun 2024

1) Efektiiivinen veroaste ilmoittaa maksuunpannun kunnallisveron suhteen ansiotuloihin.

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätökset v. 2023 (1 000 € ja €/as.) 6/7

(ml. liikelaitokset) (tiedot sisältävät vain ulkoiset menot ja tulot)

Kunta	Väestö 31.12.2022	Investoinnit (brutto) 1 000 €	Investoinnit (brutto) €/as.	Investoinnit (netto) 1 000 €	Investoinnit (netto) €/as.	Investointien tulorahoitus-%	Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta (1000 €)	Kassan riittävyys, pv
Iisalmi	20 801	57 788	2 778	57 424	2 761	26 %	-39 819	42 pv
Joroinen	4 540	1 242	274	1 123	247	199 %	380	175 pv
Kaavi	2 689	980	364	980	364	1 %	-2	24 pv
Keitele	2 029	1 288	635	1 228	605	4 %	1 194	13 pv
Kiuruvesi	7 597	3 684	485	2 867	377	133 %	9 861	90 pv
Kuopio	122 594	92 757	757	90 894	741	62 %	-25 027	60 pv
Lapinlahti	9 099	2 325	256	2 297	252	1 %	-10 526	9 pv
Leppävirta	9 177	1 926	210	1 869	204	371 %	14 042	125 pv
Pielavesi	4 140	844	204	835	202	301 %	11 864	211 pv
Rautalampi	2 964	489	165	452	152	80 %	180	4 pv
Rautavaara	1 477	459	311	417	282	159 %	6 773	117 pv
Siilinjärvi	21 232	8 726	411	6 997	330	99 %	30 497	21 pv
Sonkajärvi	3 672	2 216	603	239	65	125 %	9 160	103 pv
Suonenjoki	6 763	2 043	302	2 043	302	135 %	8 687	11 pv
Tervo	1 441	207	144	207	144	110 %	280	129 pv
Tuusniemi	2 394	648	271	556	232	49 %	-881	44 pv
Varkaus	19 759	10 123	512	9 896	501	84 %	-15 471	20 pv
Vesanto	1 894	429	227	427	225	220 %	174	89 pv
Vieremä	3 427	2 046	597	1 691	493	185 %	16 999	453 pv
Pohjois-Savo	247 689	190 220	768	182 442	737		18 365	

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätökset v. 2023 (1 000 € ja €/as.) 7/7

(ml. liikelaitokset) (tiedot sisältävät vain ulkoiset menot ja tulot)

Kunta	Väestö 31.12.2022	Lainakanta 1 000 €	Lainakanta €/as.	Lainat ja vuokravastuut 1 000 €	Lainat ja vuokravastuut €/as.	Kertynyt yli-/alijäämä 1 000 €	Kertynyt yli-/alijäämä €/as.	Omavaraisuus- aste (%)	Suhteellinen velkaantunei- suus (%)
Iisalmi	20 801	86 956	4 180	91 868	4 417	26 359	1 267	51 %	93 %
Joroinen	4 540	17 145	3 776	17 327	3 817	8 111	1 787	53 %	115 %
Kaavi	2 689	8 687	3 231	8 727	3 245	269	100	39 %	127 %
Keitele	2 029	6 075	2 994	6 298	3 104	-213	-105	47 %	102 %
Kiuruvesi	7 597	23 473	3 090	26 293	3 461	2 291	302	53 %	86 %
Kuopio	122 594	542 478	4 425	618 974	5 049	186 714	1 523	48 %	131 %
Lapinlahti	9 099	42 423	4 662	43 059	4 732	506	56	44 %	76 %
Leppävirta	9 177	4 108	448	15 264	1 663	2 162	236	80 %	25 %
Pielavesi	4 140	9 941	2 401	10 333	2 496	4 937	1 193	66 %	69 %
Rautalamppi	2 964	10 089	3 404	10 089	3 404	3 523	1 189	54 %	102 %
Rautavaara	1 477	5 539	3 750	5 545	3 754	9 700	6 567	71 %	87 %
Siilinjärvi	21 232	66 703	3 142	114 968	5 415	3 252	153	44 %	91 %
Sonkajärvi	3 672	5 485	1 494	7 092	1 931	9 941	2 707	75 %	46 %
Suonenjoki	6 763	15 956	2 359	22 436	3 317	8 816	1 304	62 %	73 %
Tervo	1 441	4 301	2 985	4 667	3 239	463	321	60 %	82 %
Tuusniemi	2 394	3 725	1 556	3 771	1 575	1 944	812	70 %	61 %
Varkaus	19 759	108 714	5 502	145 843	7 381	16 857	853	47 %	164 %
Vesanto	1 894	9 722	5 133	12 381	6 537	1 739	918	57 %	79 %
Vieremä	3 427	5 475	1 598	5 487	1 601	12 248	3 574	81 %	49 %
Pohjois-Savo	247 689	976 995	3 944	1 170 422	4 725	299 619	1 210		

Pohjois-Savon kuntien tilinpäätökset v. 2023/Konsernit

(ml. liikelaitokset) (tiedot sisältävät vain ulkoiset menot ja tulot)

Kunta	Väestö 31.12.2022	Konsernin vuosikate 1 000 €	Konsernin vuosikate €/as.	Konsernin lainakanta 1 000 €	Konsernin lainakanta €/as.	Konsernin lainat ja vuokravastuut 1 000 €	Konsernin lainat ja vuokravastuut €/as.	Konsernin suhteellinen velkaantuneisuusaste (%)	Konsernin kertynyt yli-/alijäämä 1 000 €	Konsernin kertynyt yli-/alijäämä €/as.
Iisalmi	20 801	18 959	911	107 498	5 168	128 595	6 182	96 %	58 771	2 825
Joroinen	4 540	2 358	519	22 319	4 916	22 503	4 957	134 %	3 367	742
Kaavi	2 689	282	105	11 093	4 125	11 247	4 183	138 %	1 103	410
Keitele	2 029	118	58	10 169	5 012	10 526	5 188	140 %	-848	-418
Kiuruvesi	7 597	5 447	717	30 968	4 076	34 707	4 569	92 %	10 101	1 330
Kuopio	122 594	145 868	1 190	924 004	7 537	1 085 022	8 851	131 %	142 082	1 159
Lapinlahti	9 099									
Leppävirta	9 177	8 369	912	15 746	1 716	27 085	2 951	52 %	6 686	729
Pielavesi	4 140	2 466	596	11 669	2 819	15 198	3 671	68 %	6 766	1 634
Rautalampi	2 964									
Rautavaara	1 477	837	567	6 536	4 425	6 690	4 529	91 %	6 950	4 705
Siilinjärvi	21 232	9 808	462	119 959	5 650	158 970	7 487	141 %	-708	-33
Sonkajärvi	3 672	3 190	869	10 169	2 769	10 553	2 874	65 %	12 815	3 490
Suonenjoki	6 763	4 560	674	33 843	5 004	40 323	5 962	115 %	7 677	1 135
Tervo	1 441	786	545	5 223	3 625	8 097	5 619	115 %	1 018	706
Tuusniemi	2 394	-199	-83	4 360	1 821	4 521	1 888	62 %	832	348
Varkaus	19 759	17 515	886	187 376	9 483	231 200	11 701	158 %	44 471	2 251
Vesanto	1 894	1 353	714	8 881	4 689	14 744	7 785	91 %	2 356	1 244
Vierämä	3 427	4 830	1 409	19 470	5 681	19 703	5 749	111 %	22 409	6 539
Pohjois-Savo	247 689	226 547	961	1 529 283	6 490	1 829 684	7 765		325 848	1 383

Pohjois-Savon liitto

HUOMI! Koonnista puuttuu Lapinlahden ja Rautalammin kuntien konsernitiedot. Konsernitietojen väestösuhteutus (€/as.) on tehty Pohjois-Savon maakunnan tasolle ilman Lapinlahden ja Rautalammin väkilukua.

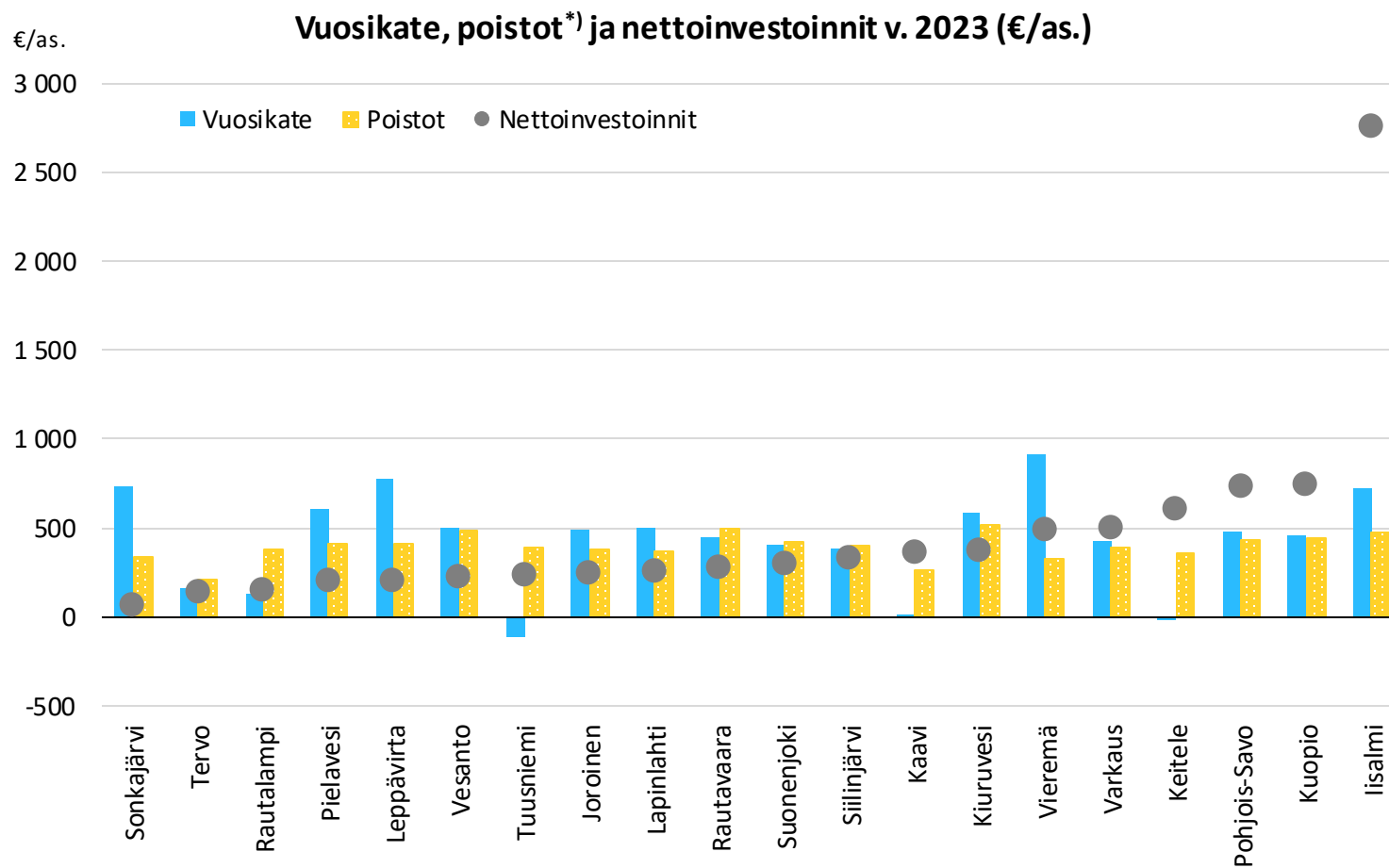
Lähde: Väestö: Tilastokeskus; muut tiedot: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhun 2024

Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus vuosina 2020–2024

Kunta	2020 1 000 €	2021 1 000 €	2022 1 000 €	2023 1 000 €	2024 1 000 €	2020 €/as.	2021 €/as.	2022 €/as.	2023 €/as.	2024 €/as.
Iisalmi	10 631	11 522	12 614	7 495	7 387	503	545	597	358	355
Joroinen	2 938	2 850	2 582	1 259	1 473	627	608	551	272	324
Kaavi	3 185	3 079	2 703	1 021	1 130	1 135	1 097	963	367	420
Keitele	1 966	1 843	1 485	398	791	912	855	689	190	390
Kiuruvesi	8 329	8 539	8 331	4 276	4 502	1 061	1 087	1 061	551	593
Kuopio	35 770	37 097	36 632	25 753	25 367	298	309	305	212	207
Lapinlahti	8 568	8 731	8 705	5 015	5 021	916	933	930	542	552
Leppävirta	5 105	5 248	4 519	2 307	2 614	543	558	481	249	285
Pielavesi	4 795	4 882	4 626	1 874	2 281	1 110	1 130	1 071	439	551
Rautalampi	3 024	3 047	2 897	1 319	1 397	990	998	949	435	471
Rautavaara	1 296	1 312	887	-31	156	830	840	568	-21	105
Siilinjärvi	5 777	6 123	5 394	4 633	5 011	272	288	254	218	236
Sonkajärvi	3 232	3 207	2 416	405	1 286	842	835	629	107	350
Suonenjoki	5 455	5 741	5 620	3 044	3 229	787	828	811	442	478
Tervo	1 751	1 719	1 511	658	752	1 165	1 144	1 006	445	522
Tuusniemi	2 570	2 578	2 376	972	1 126	1 056	1 060	977	401	470
Varkaus	8 597	8 498	8 127	6 453	6 075	424	419	401	323	307
Vesanto	2 337	2 344	2 089	965	1 061	1 185	1 188	1 059	497	560
Vieremä	1 209	1 412	767	-136	-20	343	401	218	-39	-6
Pohjois-Savo	116 535	119 770	114 282	67 677	70 639	469	482	460	272	285
Manner-Suomi	779 336	792 223	789 687	819 002	808 485	142	144	143	148	146

Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit v. 2023 (€/as.)

Kunta	Vuosikate	Poistot	Nettoinvestoinnit
Sonkajärvi	731	334	65
Tervo	158	206	144
Rautalampi	132	374	152
Pielavesi	607	408	202
Leppävirta	778	405	204
Vesanto	497	482	225
Tuusniemi	-114	388	232
Joroinen	492	383	247
Lapinlahti	501	372	252
Rautavaara	450	499	282
Suonenjoki	406	423	302
Siilinjärvi	382	403	330
Kaavi	2	261	364
Kiuruvesi	589	517	377
Vieremä	911	323	493
Varkaus	421	386	501
Keitele	-25	353	605
Pohjois-Savo	482	426	737
Kuopio	462	444	741
Iisalmi	719	477	2 761

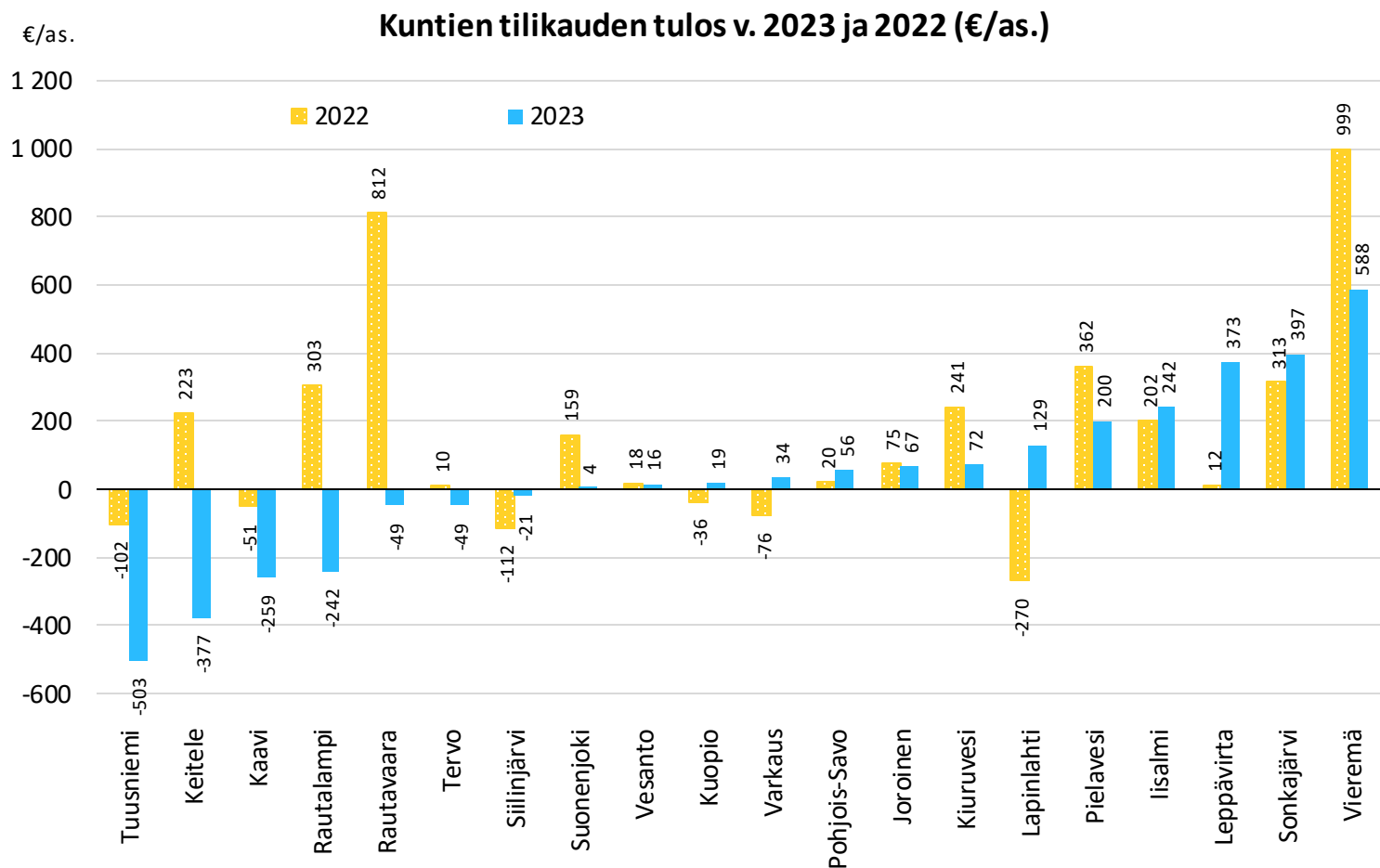

*) Poistot ja arvonalentumiset
Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhun 2024

Tilikauden tulos 2022 ja 2023 (€/as.)

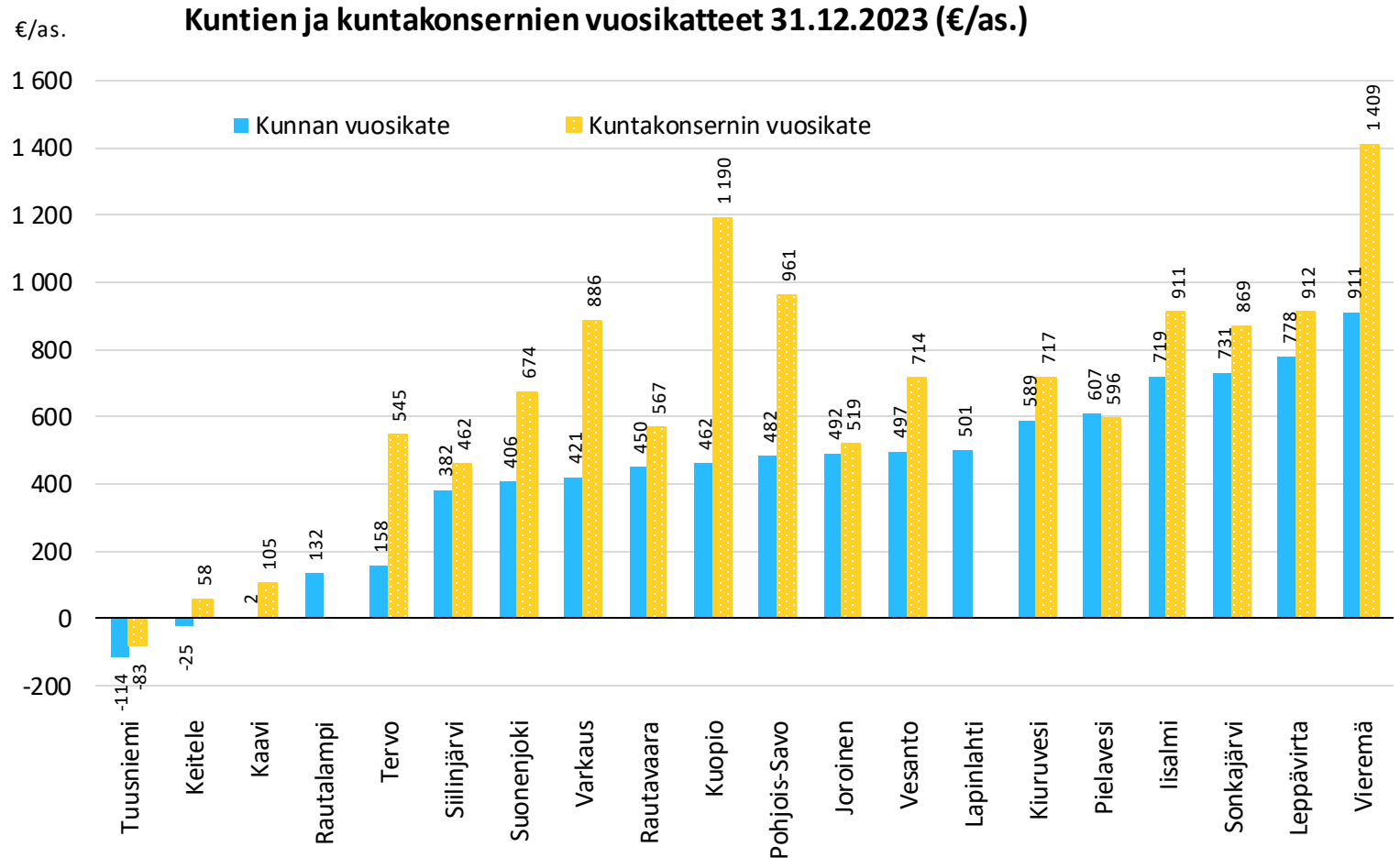
Kunta	2023	2022
Tuusniemi	-503	-102
Keitele	-377	223
Kaavi	-259	-51
Rautalampi	-242	303
Rautavaara	-49	812
Tervo	-49	10
Siilinjärvi	-21	-112
Suonenjoki	4	159
Vesanto	16	18
Kuopio	19	-36
Varkaus	34	-76
Pohjois-Savo	56	20
Joroinen	67	75
Kiuruvesi	72	241
Lapinlahti	129	-270
Pielavesi	200	362
Iisalmi	242	202
Leppävirta	373	12
Sonkajärvi	397	313
Vieremä	588	999

Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhun 2023 ja 2024

Kuntien ja kuntakonsernien vuosikatteet v. 2023 (€/as.)

Kunta	Kunnan vuosikate	Kuntakonsernin vuosikate
Tuusniemi	-114	-83
Keitele	-25	58
Kaavi	2	105
Rautalampi	132	
Tervo	158	545
Siilinjärvi	382	462
Suonenjoki	406	674
Varkaus	421	886
Rautavaara	450	567
Kuopio	462	1 190
Pohjois-Savo	482	961
Joroinen	492	519
Vesanto	497	714
Lapinlahti	501	
Kiuruvesi	589	717
Pielavesi	607	596
Iisalmi	719	911
Sonkajärvi	731	869
Leppävirta	778	912
Vieremä	911	1 409

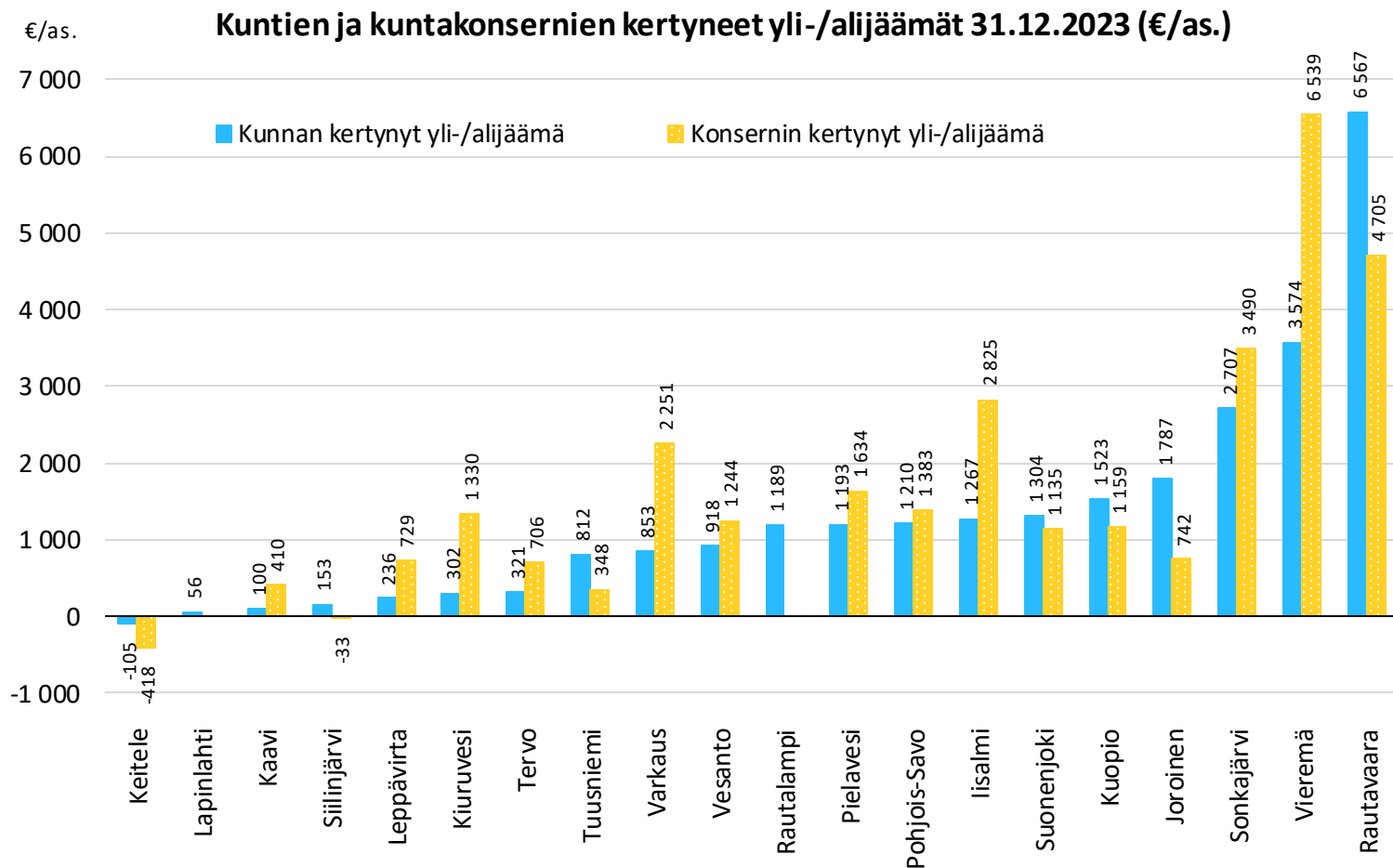
Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhun 2024

HUOMI! Koonnista puuttuu Lapinlahden ja Rautalammin kuntien konsernitiedot. Konsernitietojen väestösuhteutus (€/as.) on tehty Pohjois-Savon maakunnantasolle ilman Lapinlahden ja Rautalammin väkilukua.

Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhun 2024

Kuntien ja kuntakonsernien kertyneet yli-/alijäämät 31.12.2023 (€/as.)

Kunta	Kunnan kertynyt yli-/alijäämä	Konsernin kertynyt yli-/alijäämä
Keitele	-105	-418
Lapinlahti	56	
Kaavi	100	410
Siilinjärvi	153	-33
Leppävirta	236	729
Kiuruvesi	302	1 330
Tervo	321	706
Tuusniemi	812	348
Varkaus	853	2 251
Vesanto	918	1 244
Rautalampi	1 189	
Pielavesi	1 193	1 634
Pohjois-Savo	1 210	1 383
Iisalmi	1 267	2 825
Suonenjoki	1 304	1 135
Kuopio	1 523	1 159
Joroinen	1 787	742
Sonkajärvi	2 707	3 490
Vieremä	3 574	6 539
Rautavaara	6 567	4 705

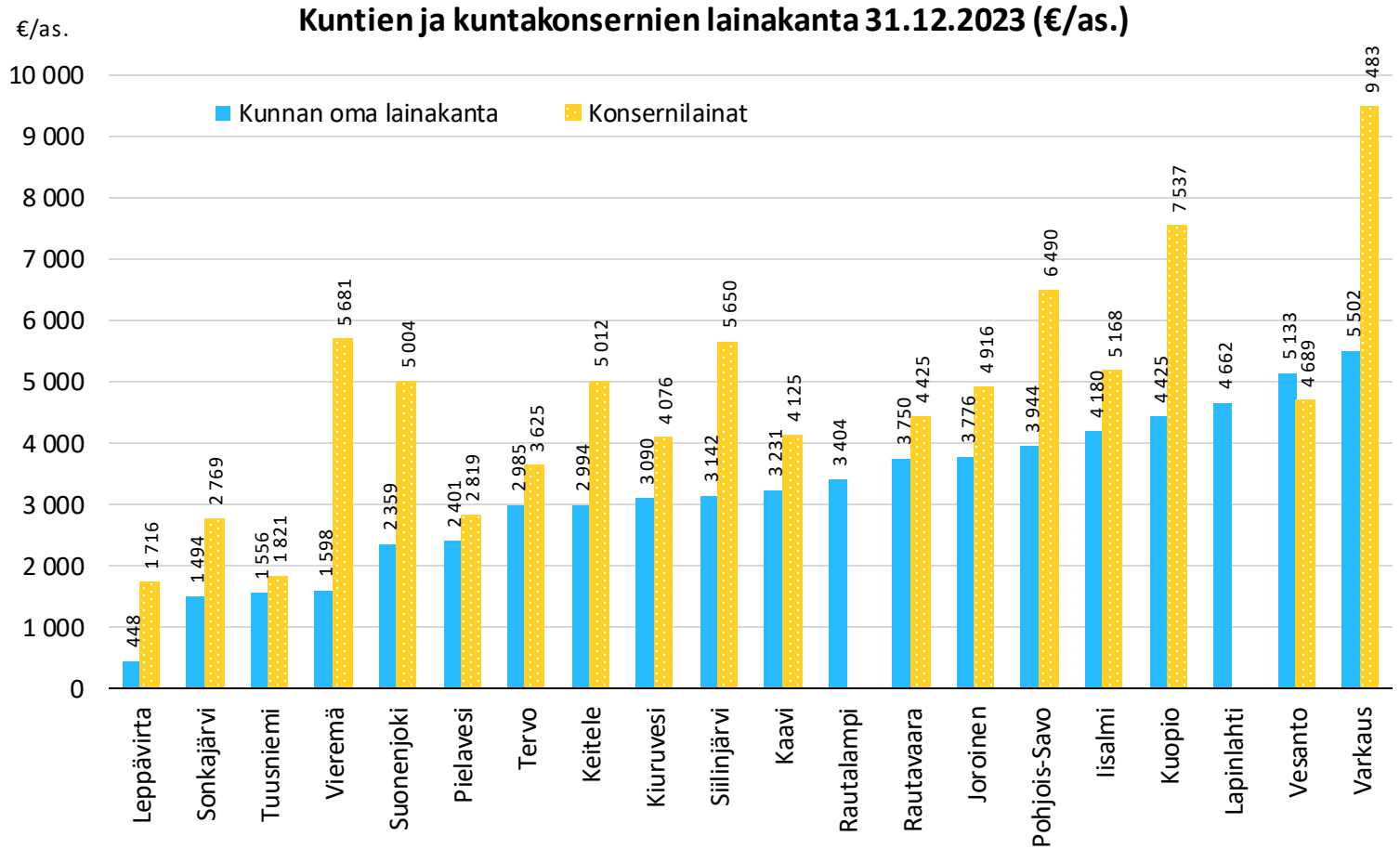
Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhun 2024

HUOMI! Koennista puuttuu Lapinlahden ja Rautalammin kuntien konsernitiedot. Konsernitietojen väestösuhteutus (€/as.) on tehty Pohjois-Savon maakunnan tasolle ilman Lapinlahden ja Rautalammin väkilukua.

Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhun 2024

Kuntien ja kuntakonsernien lainakanta 31.12.2023 (€/as.)

Kunta	Kunnan oma lainakanta	Konsernilainat
Leppävirta	448	1 716
Sonkajärvi	1 494	2 769
Tuusniemi	1 556	1 821
Vieremä	1 598	5 681
Suonenjoki	2 359	5 004
Pielavesi	2 401	2 819
Tervo	2 985	3 625
Keitele	2 994	5 012
Kiuruvesi	3 090	4 076
Siilinjärvi	3 142	5 650
Kaavi	3 231	4 125
Rautalampi	3 404	
Rautavaara	3 750	4 425
Joroinen	3 776	4 916
Pohjois-Savo	3 944	6 490
Iisalmi	4 180	5 168
Kuopio	4 425	7 537
Lapinlahti	4 662	
Vesanto	5 133	4 689
Varkaus	5 502	9 483

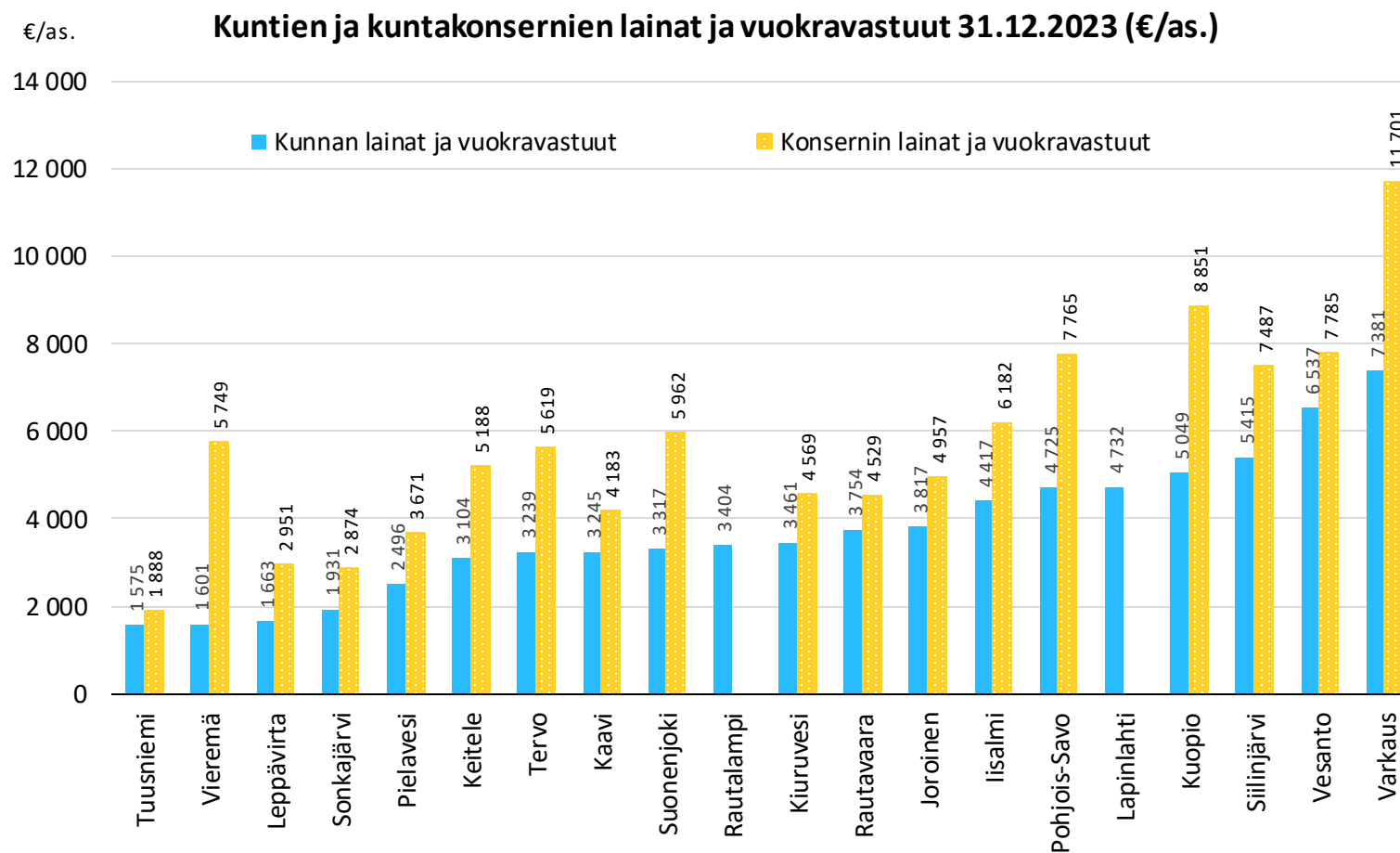
Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhun 2024

HUOMI! Koennista puuttuu Lapinlahden ja Rautalammin kuntien konsernitiedot. Konsernitietojen väestösuhteutus (€/as.) on tehty Pohjois-Savon maakunnan tasolle ilman Lapinlahden ja Rautalammin väkilukua.

Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhun 2024

Kuntien ja kuntakonsernien lainat ja vuokravastuut 31.12.2023 (€/as.)

Kunta	Kunnan lainat ja vuokravastuut	Konsernin lainat ja vuokravastuut
Tuusniemi	1 575	1 888
Vieremä	1 601	5 749
Leppävirta	1 663	2 951
Sonkajärvi	1 931	2 874
Pielavesi	2 496	3 671
Keitele	3 104	5 188
Tervo	3 239	5 619
Kaavi	3 245	4 183
Suonenjoki	3 317	5 962
Rautalampi	3 404	
Kiuruvesi	3 461	4 569
Rautavaara	3 754	4 529
Joroinen	3 817	4 957
Iisalmi	4 417	6 182
Pohjois-Savo	4 725	7 765
Lapinlahti	4 732	
Kuopio	5 049	8 851
Siilinjärvi	5 415	7 487
Vesanto	6 537	7 785
Varkaus	7 381	11 701

Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhun 2024

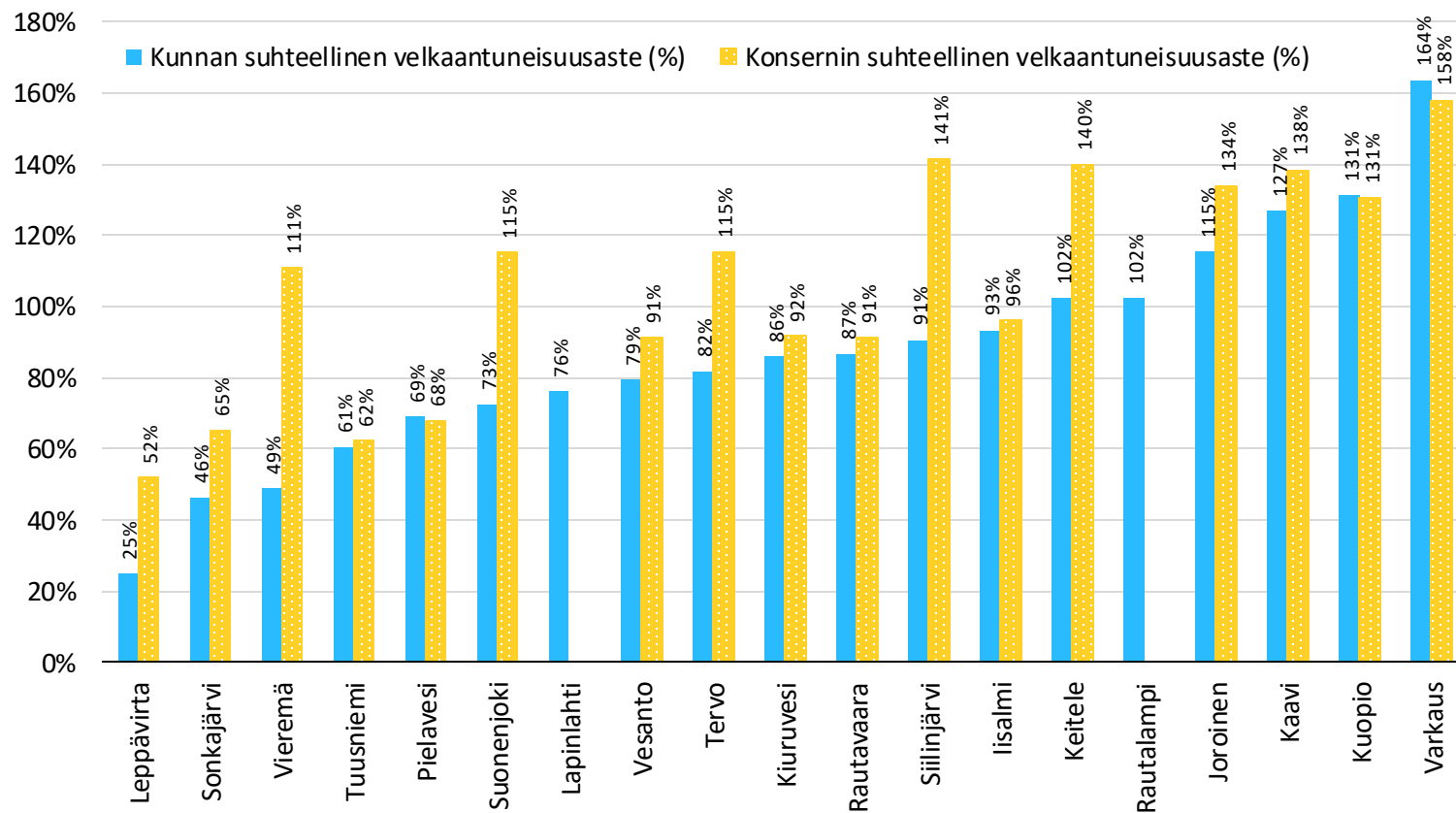
HUOMI! Koonnista puuttuu Lapinlahden ja Rautalammin kuntien konsernitiedot. Konsernitietojen väestösuhteutus (€/as.) on tehty Pohjois-Savon maakunnan tasolle ilman Lapinlahden ja Rautalammin väkilukua.

Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maaliskuuhun 2024

Kuntien ja kuntakonsernien suhteellinen velkaantuneisuusaste (%) v. 2023

Kunta	Kunnan suhteellinen velkaantuneisuusaste (%)	Konsernin suhteellinen velkaantuneisuusaste (%)
Leppävirta	25 %	52 %
Sonkajärvi	46 %	65 %
Vieremä	49 %	111 %
Tuusniemi	61 %	62 %
Pielavesi	69 %	68 %
Suonenjoki	73 %	115 %
Lapinlahti	76 %	
Vesanto	79 %	91 %
Tervo	82 %	115 %
Kiuruvesi	86 %	92 %
Rautavaara	87 %	91 %
Siilinjärvi	91 %	141 %
Iisalmi	93 %	96 %
Keitele	102 %	140 %
Rautalamppi	102 %	
Joroinen	115 %	134 %
Kaavi	127 %	138 %
Kuopio	131 %	131 %
Varkaus	164 %	158 %

Kuntien ja kuntakonsernien suhteellinen velkaantuneisuusaste (%) 31.12.2023

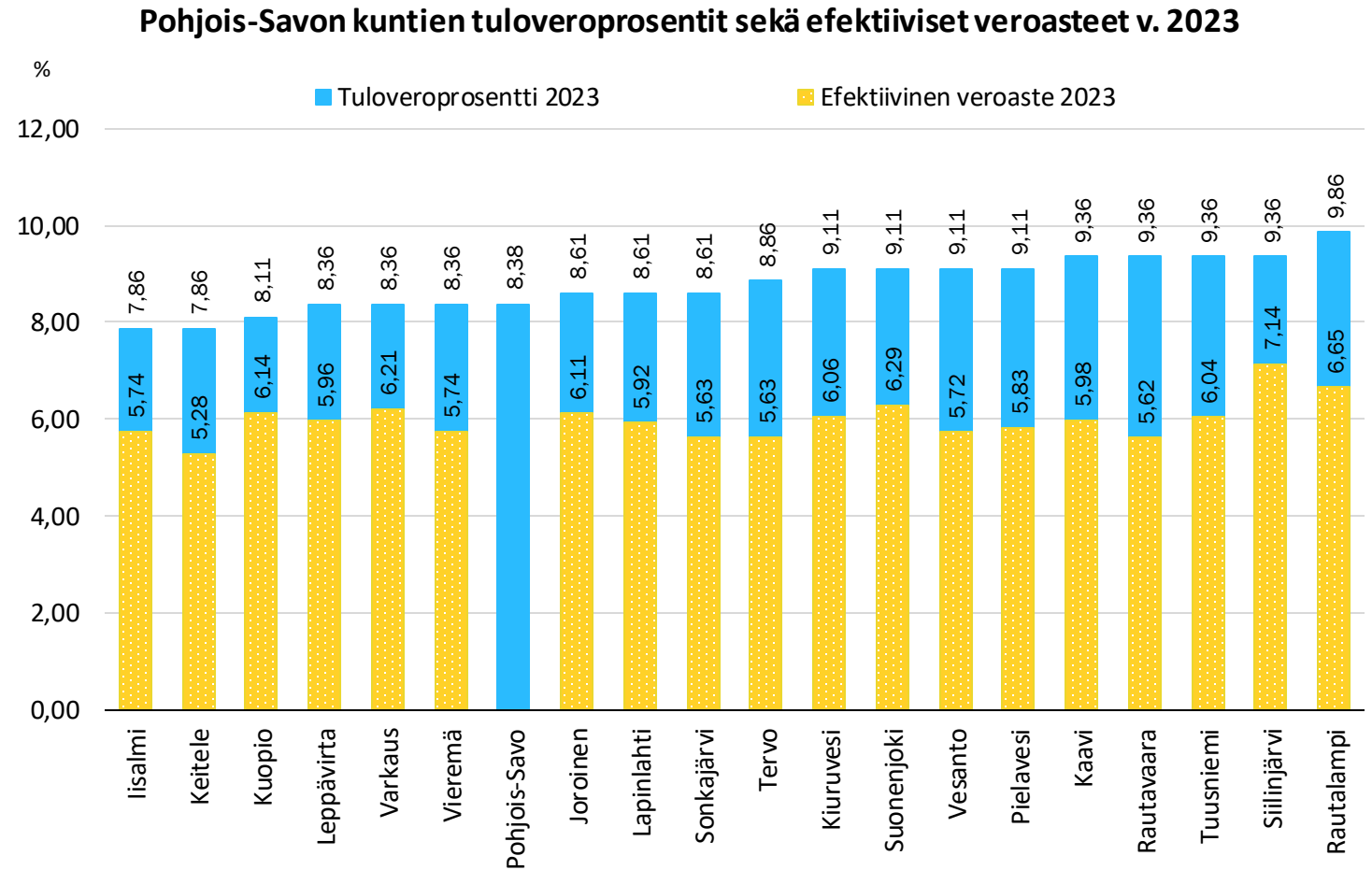
Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maalिस-huhtikuu 2024

HUOMI! Koonnista puuttuu Lapinlahden ja Rautalammin kuntien konsernitiedot.

Lähde: Kysely Pohjois-Savon kunnille maalिस-huhtikuu 2024

Pohjois-Savon kuntien tuloveroprosentit ja efektiiviset veroasteet v. 2023

Kunta	Tuloveroprosentti 2023	Efektiivinen veroaste 2023
Iisalmi	7,86	5,74
Keitele	7,86	5,28
Kuopio	8,11	6,14
Leppävirta	8,36	5,96
Varkaus	8,36	6,21
Vieremä	8,36	5,74
Pohjois-Savo	8,38	
Joroinen	8,61	6,11
Lapinlahti	8,61	5,92
Sonkajärvi	8,61	5,63
Tervo	8,86	5,63
Kiuruvesi	9,11	6,06
Suonenjoki	9,11	6,29
Vesanto	9,11	5,72
Pielavesi	9,11	5,83
Kaavi	9,36	5,98
Rautavaara	9,36	5,62
Tuusniemi	9,36	6,04
Siilinjärvi	9,36	7,14
Rautalampi	9,86	6,65

Kunnan tilinpäätöksen tunnuslukuja 1/2

Toimintakate

- Toimintatulojen ja -menojen erotus muodostaa toimintakatteen. Se osoittaa, paljonko toiminnan menoista jää verorahoituksella katettavaksi.

Vuosikate

- Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Poistot kuvaavat keskimääräistä vuosittaista korvausinvestointitarvetta. Mikäli vuosikate kattaa poistot (korvausinvestoinnit), kunnan ei tarvitse velkaantua, realisoida käyttöomaisuuttaan tai pitkäaikaisia sijoituksiaan tai vähentää toimintapääomaansa pitääkseen palvelujen tuotantovälineet toimintakunnossa. Jos vuosikate jää negatiiviseksi, tulo-rahoitus ei riitä edes juokseviin menoihin.

Vuosikate prosenttia poistoista (=100 x vuosikate/poistot ja arvonalentumiset)

- Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Tilikauden tulos

- Tilikauden tulos on tilikaudelle kohdistuvien tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

Tilikauden yli-/alijäämä

- Tilikauden tulokseen on lisätty tai vähennetty poistoero- tai tuloksenkäsittelyeriä (mm. rahastojen lisäys tai purku)

Investointien tulo-rahoitus, % (=100 x vuosikate/investointien omahankintameno)

- Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Kunnan tilinpäätöksen tunnuslukuja 2/2

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

- Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Lainakanta 31.12. (=vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

- Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

- Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Kertynyt ylijäämä/alijäämä

- Luku osoittaa, paljonko kunnassa on kertynyttä ylijäämä tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Omavaraisuusaste, % (=100 x (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma + saadut ennakot))

- Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (=100 x (vieras pääoma - saadut ennakot)/käyttötulot)

- Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuusaste on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnuslukujen välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.